

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 4154, 31.12.2007

Ν. 189(Ι)/2007

Ο περί της Περιβαλλοντικής Ευθύνης όσον αφορά την Πρόληψη και την Αποκατάσταση Περιβαλλοντικής Ζημιάς Νόμος του 2007 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 189(Ι) του 2007

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΝΟΜΟΣ.

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινοτητας με τίτλο:

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε: L143,
30.4.2004,
σ.56.

«Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς, όπως τροποποιήθηκε μέχρι και την Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου του 2006»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Περιβαλλοντικής Ευθύνης όσον αφορά την Πρόληψη και την Αποκατάσταση Περιβαλλοντικής Ζημιάς Νόμος του 2007.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«ανάκαμψη» συμπεριλαμβανομένης και της «φυσικής ανάκαμψης» σημαίνει:

(α) Στην περίπτωση των νερών, των προστατευόμενων ειδών και των φυσικών οικοτόπων, την επαναφορά των φυσικών πόρων που υπέστησαν ζημιά και/ή των υπηρεσιών που υποβαθμίστηκαν, στην αρχική τους κατάσταση και,

ανθρώπινη υγεία

«αρμόδια αρχή» σημαίνει την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ή/ και κάθε άλλη υπηρεσία ή οργανισμό που ορίζεται ειδικά ως αρμόδια αρχή από τον Υπουργό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23.

«αρχική κατάσταση» σημαίνει την κατάσταση που θα επικρατούσε κατά τη στιγμή της ζημιάς των φυσικών πόρων και των υπηρεσιών αν δεν είχε συμβεί η περιβαλλοντική ζημιά, υπολογιζόμενη με βάση τις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες.

«εκπομπή» σημαίνει την απελευθέρωση στο περιβάλλον ουσιών, παρασκευασμάτων, οργανισμών ή μικροοργανισμών ως αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας.

«επαγγελματική δραστηριότητα» σημαίνει οποιαδήποτε δραστηριότητα που ασκείται στο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας ή επιχείρησης, ανεξάρτητα αν αυτή είναι ιδιωτική ή δημόσια, κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

«επικείμενη απειλή ζημιάς» σημαίνει την επαρκή πιθανότητα να προκληθεί περιβαλλοντική ζημιά στο άμεσο μέλλον.

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

«ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης είδους» σημαίνει την κατάσταση κατά την οποία:

(α) Τα δεδομένα στοιχεία εξέλιξης του πληθυσμού του συγκεκριμένου είδους δείχνουν ότι διατηρείται μακροπρόθεσμα ως βιώσιμο συστατικό των φυσικών του

(β) το φυσικό φάσμα των ειδών δε μειώνεται ούτε προβλέπεται να μειωθεί στο προβλέψιμο μέλλον, και

(γ) υπάρχει και κατά πάσα πιθανότητα θα συνεχίσει να υπάρχει, ένας αρκετά ευρύς οικότοπος για την μακροπρόθεσμη διατήρηση των πληθυσμών του.

«ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης φυσικού οικότοπου» σημαίνει την κατάσταση κατά την οποία:

(α) Το φυσικό του φάσμα και οι περιοχές που καλύπτει εντός αυτού του φάσματος είναι σταθερό ή αυξάνεται, και

(β) οι ειδικές δομές και λειτουργίες που είναι αναγκαίες για τη μακροπρόθεσμη διατήρησή του υπάρχουν και είναι πιθανό να συνεχίσουν να υπάρχουν στο προβλέψιμο μέλλον, και

(γ) η κατάσταση διατήρησης των τυπικών του ειδών είναι ευνοϊκή όπως ορίζεται στον όρο και στον ορισμό της ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης είδους.

«ζημιά» σημαίνει τη μετρήσιμη δυσμενή μεταβολή φυσικού πόρου ή τη μετρήσιμη υποβάθμιση υπηρεσίας συνδεδεμένης με φυσικό πόρο που μπορεί να συμβεί άμεσα ή έμμεσα.

«κατάσταση διατήρησης φυσικού οικότοπου» σημαίνει το σύνολο των παραγόντων που επιδρούν σε αυτόν καθώς και στα χαρακτηριστικά του είδη και οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν μακροπρόθεσμα τη φυσική του κατανομή, τη δομή του και τις λειτουργίες του καθώς και τη μακροπρόθεσμη επιβίωση των χαρακτηριστικών του ειδών στο έδαφος της Δημοκρατίας.

«κατάσταση διατήρησης είδους» σημαίνει το σύνολο των παραγόντων που επιδρούν σε αυτό και οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν μακροπρόθεσμα την κατανομή και την αφθονία των πληθυσμών του, κατά περίπτωση, στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών στο οποίο εφαρμόζεται η Συνθήκη ή το έδαφος κράτους μέλους ή στο φυσικό φάσμα του εν λόγω είδους.

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2^η Μαΐου 1992, και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17^η Μαΐου 1993 και όπως η Συμφωνία αυτή περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται.

«κόστος» σημαίνει το σύνολο των εξόδων που δικαιολογούνται λόγω της ανάγκης να εξασφαλιστεί η δέουσα και αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος Νόμου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκτίμηση της περιβαλλοντικής ζημιάς, την εκτίμηση της επικείμενης απειλής περιβαλλοντικής ζημιάς, των εναλλακτικών δυνατοτήτων δράσης, καθώς και των διοικητικών και των δικαστικών εξόδων, των εξόδων επιβολής του Νόμου, του κόστους για τη συλλογή στοιχείων και άλλων γενικών εξόδων, καθώς επίσης και των δαπανών παρακολούθησης και εποπτείας.

«μέτρα αποκατάστασης» σημαίνει οποιαδήποτε δράση, ή συνδυασμό δράσεων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων απάμβλυνσης ή προσωρινών μέτρων, για την αποκατάσταση, την επανόρθωση ή την αντικατάσταση των φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών που υπέστησαν ζημιά ή την εξασφάλιση εναλλακτικών δυνατοτήτων ισοδύναμων προς τους εν λόγω πόρους ή υπηρεσίες, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα I.

13(I) του 2004.

Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε: L143,
30.4.2004,
σ.56.

«Οδηγία 2004/35/EK» σημαίνει την Οδηγία 2004/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

«περιβαλλοντική ζημιά» σημαίνει:

- (α) Ζημιά σε προστατευόμενα είδη και φυσικούς οικότοπους η οποία περιλαμβάνει οποιαδήποτε ζημιά έχει σημαντικά δυσμενείς επιπτώσεις στην επίτευξη ή τη διατήρηση της ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης αυτών των ειδών και/ ή οικοτόπων η σημασία αυτών των επιπτώσεων πρέπει να αξιολογείται σε σχέση με την αρχική κατάσταση λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II:

Παράρτημα II.

Νοείται ότι, η ζημιά σε προστατευόμενα είδη και φυσικούς οικότοπους δεν καλύπτει τις δυσμενείς συνέπειες που είχαν προσδιορισθεί εκ των προτέρων και που προήλθαν από πράξη φορέα εκμετάλλευσης ο οποίος είχε εξουσιοδοτηθεί ρητά από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 26 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου ή το άρθρο 12 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου.

153(I) του 2003

131(I) του 2006.

152(I) του 2003

256(I) του 2004

81(I) του 2005

151(I) του 2006.

- (β) ζημιά των νερών, η οποία περιλαμβάνει οποιαδήποτε ζημιά επηρεάζει δυσμενώς, σε σημαντικό βαθμό, την οικολογική,

δυναμικό, όπως ορίζονται στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο εξαιρουμένων των δυσμενών συνεπειών στις οποίες εφαρμόζονται τα άρθρα 16 και 17 του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου.

- (γ) ζημιά του εδάφους, η οποία περιλαμβάνει ρύπανση του εδάφους, η οποία δημιουργεί σοβαρό κίνδυνο δυσμενών επιπτώσεων για την ανθρώπινη υγεία, ως αποτέλεσμα της άμεσης ή έμμεσης εισαγωγής εντός του εδάφους, επί του εδάφους ή στο υπέδαφος, ουσιών, παρασκευασμάτων, οργανισμών ή μικροοργανισμών.

«προληπτικά μέτρα» σημαίνει τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται για την αντιμετώπιση γεγονότος, πράξης ή παράλειψης που προκαλεί επικείμενη απειλή περιβαλλοντικής ζημιάς, έτσι ώστε να προληφθεί ή να ελαχιστοποιηθεί η εν λόγω ζημιά.

«προστατευμένα είδη και φυσικοί οικότοποι» σημαίνει:

- (α) τα είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II και III του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου, και τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων των προτεινόμενων περιοχών περιβαλλοντικής σημασίας όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και στα κρατικά δάση σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο.

153(I) του 2003
131(I) του 2006.

14 του 1967
49 του 1987
44 του 1991
27(I) του 1999
78 Α(I) του 2003
34(I) του 2005.

- (β) τα είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα I, II, IV, VI και IX του περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου και τα οποία βρίσκονται στις προτεινόμενες ζώνες ειδικής προστασίας όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου και στα κρατικά δάση σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο.

152(I) του 2003

256(I) του 2004

81(I) του 2005

151(I) του 2006

- (γ) τους οικότοπους που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και οι οποίοι βρίσκονται εντός των προτεινόμενων περιοχών περιβαλλοντικής σημασίας όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και στα κρατικά δάση σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο.

- (δ) τους οικότοπους που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα I και V του περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου και βρίσκονται εντός των ορίων προτεινόμενων ζωνών ειδικής προστασίας όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7 του περί Προστασίας και Διαχείρισης Αγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου και στα κρατικά δάση σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο.

- (ε) τα ακόλουθα απειλούμενα ενδημικά φυτά:

(i) *Allium marathasicum*,

(ii) *Crypsis hadjikyriakou*,

(iii) *Limonium mucronulatum*,

(iv) *Malcolmia nana* var. *glabra*,

(v) *Astragalus suberosus* var. *hartmannii*

(vii) *Solenopsis antiphonitis*.

(στ) προστατευόμενα τοπία σύμφωνα με τα Παραρτήματα Δ1 και Δ2 της Δήλωσης Πολιτικής η οποία εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 34Α του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

90 του 1972

56 του 1982

7 του 1990

28 του 1991

91 (I) του 1992

55(I) του 1993

72(I) του 1998

59(I) του 1999

142(I) του 1999

241 (I) του 2002

29(I) του 2005

135(I) του 2006

11(I) του 2007.

(ζ) τις ακτές και τις περιοχές προστασίας όπως αυτές ορίζονται στη Δήλωση Πολιτικής η οποία εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 34Α του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

(η) τις ζώνες Z2, Z3, Z4 όπως αυτές ορίζονται στη Δήλωση Πολιτικής η οποία εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 34 Α του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και τη Ζώνη Δα1 όπως ορίζεται στα τοπικά σχέδια τα οποία εκπονούνται σύμφωνα με το Τέταρτο Μέρος του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου.

«Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας» σημαίνει την Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 25 Μαρτίου 1957.

την Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 25 Μαρτίου 1957.

20(III) του 2005.

«Σύμβαση περί Περιορισμού της Ευθύνης για Ναυτικές Απαιτήσεις του 1976» σημαίνει τη Σύμβαση περί Περιορισμού της Ευθύνης για Ναυτικές Απαιτήσεις του 1976, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο του 1996, η οποία κυρώθηκε με τον περί της Σύμβασης περί Περιορισμού της Ευθύνης για Ναυτικές Απαιτήσεις του 1976 και του Πρωτοκόλλου του 1996 που τροποποιεί την εν λόγω Σύμβαση (Κυρωτικό) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο.

«υπηρεσίες» και «υπηρεσίες φυσικών πόρων» σημαίνει τις λειτουργίες που επιτελούνται από ένα φυσικό πόρο προς όφελος των φυσικών πόρων ή του κοινού.

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

«φορέας εκμετάλλευσης» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, το οποίο εκμεταλλεύεται ή ελέγχει την επαγγελματική δραστηριότητα ή στο οποίο έχει μεταβιβαστεί με βάση Νόμο αποφασιστική οικονομική αρμοδιότητα όσον αφορά την τεχνική λειτουργία τέτοιας δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένου του κατόχου σχετικής άδειας ή εξουσιοδότησης ή οποιουδήποτε προσώπου καταχωρεί ή κοινοποιεί τέτοια δραστηριότητα.

«φυσικοί πόροι» σημαίνει τα προστατευόμενα είδη και τους φυσικούς οικοτόπους, τα νερά και το έδαφος.

Παράρτημα III.

(α) Στην περιβαλλοντική ζημιά που προκαλείται από την άσκηση οποιασδήποτε από τις επαγγελματικές δραστηριότητες που απαριθμούνται στο Παράρτημα III και σε οποιαδήποτε απειλή τέτοιας ζημιάς ως συνέπεια των δραστηριοτήτων αυτών.

Παράρτημα III.

(β) στη ζημιά προστατευόμενων ειδών και φυσικών οικοτόπων που προκαλείται από την άσκηση οποιασδήποτε από τις επαγγελματικές δραστηριότητες πλην εκείνων που απαριθμούνται στο Παράρτημα III και σε οποιαδήποτε επικείμενη απειλή τέτοιας ζημιάς ως συνέπεια των δραστηριοτήτων αυτών νοουμένου ότι ο φορέας εκμετάλλευσης ενήργησε με δόλο ή με αμέλεια.

(γ) σε περιπτώσεις περιβαλλοντικής ζημιάς ή επικείμενης απειλής τέτοιας ζημιάς από ρύπανση διάχυτου χαρακτήρα νοουμένου ότι θα είναι δυνατό να αποδειχθεί η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ζημιάς και των δραστηριοτήτων μεμονωμένων φορέων εκμετάλλευσης.

Εξαιρέσεις.

4.-(1) Ο παρών Νόμος δεν καλύπτει περιβαλλοντική ζημιά ή επικείμενη απειλή τέτοιας ζημιάς που οφείλεται σε-

(α) Ένοπλη σύγκρουση, εχθροπραξίες, εμφύλιο πόλεμο ή εξέγερση.

(β) σε φυσικό φαινόμενο εξαιρετικού, αναπότρεπτου και ακατανίκητου χαρακτήρα.

(γ) συμβάν ή ευθύνη ή αποζημίωση για το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής οποιασδήποτε από τις διεθνείς Συμβάσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα IV όπως εκάστοτε

(2) Ο παρών Νόμος δεν παρέχει το δικαίωμα σε ιδιώτες να διεκδικήσουν αποζημίωση ως συνέπεια περιβαλλοντικής ζημιάς ή επικείμενης απειλής τέτοιας ζημιάς.

(3) Ο παρών Νόμος δεν ισχύει για τις δραστηριότητες, ο κύριος σκοπός των οποίων είναι η εξυπηρέτηση της εθνικής άμυνας ή της διεθνούς ασφάλειας ή για δραστηριότητες ο μοναδικός σκοπός των οποίων είναι η προστασία από φυσικές καταστροφές.

(4) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται στους πυρηνικούς κινδύνους ή την περιβαλλοντική ζημιά ή την επικείμενη απειλή περιβαλλοντικής ζημιάς λόγω δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή που προκλήθηκαν από συμβάν ή δραστηριότητα για τα οποία η ευθύνη ή η αποζημίωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής οποιασδήποτε από τις διεθνείς Συμβάσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα V, όπως εκάστοτε τροποποιούνται.

Παράρτημα V.

Περιορισμός
ευθύνης
φορέα
εκμετάλλευσης.

5. Ο φορέας εκμετάλλευσης δύναται να περιορίσει την ευθύνη του σύμφωνα με τη Σύμβαση περί Περιορισμού της Ευθύνης για Ναυτικές Απαιτήσεις του 1976.

Καθήκοντα
αρμόδιας αρχής.

6.-(1) Η αρμόδια αρχή είναι υπεύθυνη για τον εντοπισμό του φορέα εκμετάλλευσης που προκάλεσε τη ζημιά ή την επικείμενη απειλή ζημιάς, για την εκτίμηση της σοβαρότητας της ζημιάς και τον καθορισμό των μέτρων αποκατάστασης σύμφωνα με το

Παράρτημα I.

Παράρτημα I.

(2) Η αρμόδια αρχή μπορεί να απαιτήσει από το φορέα εκμετάλλευσης να διενεργήσει τη δική του αξιολόγηση και να παράσχει κάθε πληροφορία και στοιχείο που είναι απαραίτητο

(3) Η αρμόδια αρχή μπορεί να εξουσιοδοτήσει ή να απαιτήσει από τρίτο πρόσωπο να εκτελέσει τα αναγκαία προληπτικά μέτρα ή τα μέτρα αποκατάστασης.

(4) Οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνεται από την αρμόδια αρχή με την οποία επιβάλλονται προληπτικά μέτρα ή μέτρα αποκατάστασης πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και να κοινοποιείται αμέσως στο φορέα εκμετάλλευσης. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει ταυτόχρονα το φορέα εκμετάλλευσης για τα ένδικα μέσα που έχει στη διάθεσή του καθώς και για τις σχετικές προθεσμίες που υπόκεινται τα εν λόγω ένδικα μέσα.

Προληπτική
δράση.

7.-(1) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει συμβεί ακόμη περιβαλλοντική ζημιά αλλά υπάρχει επικείμενη απειλή να προκληθεί τέτοια ζημιά, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να λάβει αμέσως τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα.

(2) Όπου η αρμόδια αρχή κρίνει αναγκαίο και εν πάση περιπτώσει όταν η επικείμενη απειλή περιβαλλοντικής ζημιάς δεν εξαλείφεται παρά τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνει ο φορέας εκμετάλλευσης, ο φορέας εκμετάλλευσης πρέπει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή για όλες τις σχετικές πτυχές της κατάστασης το ταχύτερο δυνατό.

(3) Η αρμόδια αρχή μπορεί, ανά πάσα στιγμή-

(α) Να απαιτήσει από το φορέα εκμετάλλευσης την παροχή πληροφοριών για τυχόν επικείμενη απειλή περιβαλλοντικής ζημιάς ή για περιπτώσεις που υπάρχουν υποψίες για τέτοια επικείμενη απειλή,

(β) να απαιτήσει από το φορέα εκμετάλλευσης να λάβει τα

αναγκαία προληπτικά μέτρα,

(γ) να δώσει εντολές στο φορέα εκμετάλλευσης οι οποίες και να τηρηθούν από αυτόν για τα αναγκαία προληπτικά μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν, ή

(δ) να λάβει η ίδια τα αναγκαία προληπτικά μέτρα.

(4) Ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να λάβει τα προληπτικά μέτρα και να επωμισθεί τις σχετικές δαπάνες με βάση τις διατάξεις του εδαφίου (1) ή των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (3). Αν ο φορέας δε συμμορφωθεί ή αν αυτός δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί ή αν δεν υποχρεούται δυνάμει του παρόντος Νόμου να αναλάβει τις δαπάνες, τότε η αρμόδια αρχή έχει εξουσία να λαμβάνει η ίδια αυτά τα προληπτικά μέτρα και να ανακτά τις δαπάνες μέσω της δικαστικής οδού.

Κόστος πρόληψης. 8.-(1) Ο φορέας εκμετάλλευσης επιβαρύνεται με το κόστος των δράσεων πρόληψης, εκτός αν αποδείξει ότι η επικείμενη απειλή ζημιάς-

(α) Προκλήθηκε από τρίτο και επήλθε παρά την ύπαρξη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων ασφάλειας, ή

(β) οφείλεται σε συμμόρφωση προς οδηγία ή εντολή μιας δημόσιας αρχής, διαφορετικής από οδηγία ή εντολή που εκδίδεται ως συνέπεια εκπομπής ή συμβάντος που προκλήθηκε από δραστηριότητες του ίδιου του φορέα εκμετάλλευσης.

(2) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1), ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να αποτείνεται στην αρμόδια αρχή στην

για την επικείμενη απειλή ζημιάς. Αν η αρμόδια αρχή ικανοποιηθεί ότι δεν ευθύνεται ο φορέας εκμετάλλευσης για την επικείμενη απειλή ζημιάς, ο φορέας εκμετάλλευσης απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του κόστους πρόληψης, ή αν έχει ήδη καταβάλει τέτοιο κόστος, το ποσό με το οποίο επιβαρύνθηκε του επιστρέφεται.

(3) Υπό την επιφύλαξη των εδαφίων (1) και (2), η αρμόδια αρχή ανακτά το κόστος για την πρόληψη της επικείμενης ζημιάς από το φορέα εκμετάλλευσης που προκάλεσε την επικείμενη απειλή ζημιάς ή την πρόκληση ζημιάς, μέσω ασφαλιστικής κάλυψης ιδιοκτησίας του ή άλλων κατάλληλων εγγυήσεων όπως ήθελε καθορίσει ο Υπουργός.

(4) Η αρμόδια αρχή δύναται να αποφασίσει να μην ανακτήσει το πλήρες κόστος σε περίπτωση που κρίνει ότι οι απαιτούμενες για την ανάκτηση αυτή δαπάνες υπερβαίνουν το ανακτήσιμο ποσό ή σε περίπτωση που δεν μπορεί να προσδιορισθεί ο φορέας εκμετάλλευσης:

(5) Τα μέτρα που λαμβάνει η αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα εδάφια (3) και (4) του άρθρου 7 και τα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 9 ισχύουν υπό την επιφύλαξη της ευθύνης του φορέα εκμετάλλευσης δυνάμει του παρόντος Νόμου και των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καθώς και των εθνικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Δράσεις
αποκατάστασης.

9.-(1) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει συμβεί περιβαλλοντική ζημιά ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να ενημερώσει αμέσως την αρμόδια αρχή για όλες τις σχετικές πτυχές της κατάστασης και να λάβει:

περιορισμό, την απομάκρυνση ή για οποιουδήποτε άλλου είδους διαχείριση των συγκεκριμένων ρύπων και/ ή οποιωνδήποτε άλλων παραγόντων που προκαλούν ή δυνατό να προκαλέσουν ζημιά, προκειμένου να περιορισθεί ή προληφθεί η περαιτέρω περιβαλλοντική ζημιά και οι δυσμενείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία ή η περαιτέρω υποβάθμιση των υπηρεσιών και

(β) τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 10.

(2) Η αρμόδια αρχή μπορεί ανά πάσα στιγμή-

(α) Να απαιτήσει από το φορέα εκμετάλλευσης, συμπληρωματικές πληροφορίες για οποιαδήποτε ζημιά

(β) να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα ή να απαιτήσει από τον φορέα εκμετάλλευσης να λάβει τα μέτρα αυτά για τον άμεσο έλεγχο, τον περιορισμό, την απομάκρυνση ή άλλου είδους διαχείριση συγκεκριμένων ρύπων και/ ή οποιωνδήποτε άλλων παραγόντων που προκαλούν ή δυνατό να προκαλούν ή να προκαλέσουν ζημιά προκειμένου να περιορισθεί ή να προληφθεί η περαιτέρω περιβαλλοντική ζημιά και οι δυσμενείς συνέπειες για την ανθρώπινη υγεία ή η περαιτέρω υποβάθμιση υπηρεσιών:

Νοείται ότι, σε περίπτωση εγκαταστάσεων που αδειοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 8 του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου, η αρμόδια αρχή ζητά από την αρχή που αδειοδοτεί την εγκατάσταση αυτή να επιβάλει τα μέτρα που αναφέρονται πιο πάνω στο φορέα εκμετάλλευσης.

αναγκαία μέτρα αποκατάστασης:

(δ) να δώσει εντολές στο φορέα εκμετάλλευσης, τις οποίες ο τελευταίος υποχρεούται να τηρήσει, για τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης που πρέπει να ληφθούν· ή

(ε) να λάβει η ίδια τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης.

(3) Η αρμόδια αρχή απαιτεί από το φορέα εκμετάλλευσης να λάβει τα μέτρα αποκατάστασης και στην περίπτωση που ο τελευταίος δε συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο εδάφιο (1) και στις παραγράφους (β), (γ) και (δ) του εδαφίου (2), ή ο φορέας εκμετάλλευσης δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί ή δεν υποχρεούται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο να αναλάβει τις δαπάνες για τη λήψη των μέτρων αυτών, η αρμόδια αρχή μπορεί να λάβει η ίδια αυτά τα μέτρα αποκατάστασης ως μέσον έσχατης ανάγκης.

Θέσπιση μέτρων
αποκατάστασης.
Παράρτημα Ι.

10.-(1) Οι φορείς εκμετάλλευσης καθορίζουν, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, τα πιθανά μέτρα αποκατάστασης σε περίπτωση πιθανής περιβαλλοντικής ζημιάς και τα υποβάλουν στην αρμόδια αρχή προς έγκριση μέσα σε έξι μήνες από την έγκριση του παρόντος Νόμου εκτός αν η αρμόδια αρχή έλαβε η ίδια τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με την παράγραφο (ε) του εδαφίου (2) και το εδάφιο (3) του άρθρου 9.

Παράρτημα Ι.

(2) Η αρμόδια αρχή αποφασίζει ποια μέτρα αποκατάστασης θα τυγχάνουν εφαρμογής σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι και, όπου ενδείκνυται, με τη συνεργασία του οικείου φορέα εκμετάλλευσης.

(3) Αν συντρέχουν περισσότερες από μια περιπτώσεις

είναι σε θέση να εξασφαλίσει την ταυτόχρονη λήψη των αναγκαίων μέτρων αποκατάστασης, η αρμόδια αρχή δύναται να αποφασίζει ποια περίπτωση περιβαλλοντικής ζημιάς πρέπει να αποκατασταθεί πρώτη:

Νοείται ότι, κατά τη λήψη της απόφασης, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τη φύση, την έκταση και τη σοβαρότητα των διαφόρων περιπτώσεων περιβαλλοντικής ζημιάς και τις δυνατότητες φυσικής ανάκαμψης καθώς και τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία.

(4) Η αρμόδια αρχή καλεί τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 14 και εν πάση περιπτώσει, τα πρόσωπα στην περιουσία των οποίων θα εκτελεστούν τα μέτρα αποκατάστασης, να διατυπώσουν γραπτώς τις παρατηρήσεις τους τις οποίες η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη της.

Κόστος
αποκατάστασης.

11.-(1) Ο φορέας εκμετάλλευσης επιβαρύνεται με το κόστος των δράσεων αποκατάστασης εκτός αν αποδείξει ότι η περιβαλλοντική ζημιά-

(α) Προκλήθηκε από τρίτο και επήλθε παρά την ύπαρξη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων ασφάλειας, ή

(β) οφείλεται σε συμμόρφωση προς οδηγία ή εντολή δημόσιας αρχής, διαφορετικής από οδηγία ή εντολή που εκδίδεται ως συνέπεια εκπομπής ή συμβάντος που προκλήθηκε από δραστηριότητες του ίδιου του φορέα εκμετάλλευσης.

(2) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1), ο φορέας εκμετάλλευσης μπορεί να αποτείνεται στην αρμόδια αρχή στην οποία προσκομίζει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν ευθύνεται

ευθύνεται ο φορέας εκμετάλλευσης για την πρόκληση ζημιάς, ο φορέας εκμετάλλευσης απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του κόστους αποκατάστασης, ή αν έχει ήδη καταβάλει τέτοιο κόστος, το ποσό με το οποίο επιβαρύνθηκε του επιστρέφεται.

(3) Υπό την επιφύλαξη των εδαφίων (1), (2) και (5) του παρόντος άρθρου, η αρμόδια αρχή ανακτά το κόστος της αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημιάς από το φορέα εκμετάλλευσης που προκάλεσε τη ζημιά, μέσω ασφαλιστικής κάλυψης της ιδιοκτησίας του ή άλλων κατάλληλων εγγυήσεων όπως ήθελε καθορίσει ο Υπουργός.

(4) Η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει να μην ανακτήσει το πλήρες κόστος σε περίπτωση που κρίνει ότι οι απαιτούμενες για την ανάκτηση αυτή δαπάνες υπερβαίνουν το ανακτήσιμο ποσό ή σε περίπτωση που δεν μπορεί να προσδιορισθεί ο φορέας εκμετάλλευσης.

(5) Ο Υπουργός, κατόπιν γραπτής εισήγησης και διαβούλευσης με την αρμόδια αρχή, μπορεί να επιτρέψει σε ένα φορέα εκμετάλλευσης να μην επωμισθεί ολόκληρο ή μέρος του κόστους των δράσεων αποκατάστασης που αναλαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, στην περίπτωση που ο φορέας αποδείξει προς πλήρη ικανοποίηση του Υπουργού ότι δεν ενήργησε με δόλο ή με αμέλεια και ότι η περιβαλλοντική ζημιά προκλήθηκε-

(α) Από εκπομπή ή συμβάν που επιτρέπονταν ρητά από εξουσιοδότηση και σε πλήρη συμμόρφωση προς τους όρους της, η οποία παραχωρήθηκε από, ή δόθηκε σύμφωνα με, τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς με τους οποίους εφαρμόζονται τα νομοθετικά μέτρα τα οποία αναφέρονται

ημερομηνία της εκπομπής ή του συμβάντος, ή

- (β) από εκπομπή ή δραστηριότητα ή οποιονδήποτε τρόπο χρήσης προϊόντος στο πλαίσιο δραστηριότητας, εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης αποδείξει ότι δεν μπορούσε να θεωρηθεί πιθανόν ότι θα προκαλούσαν περιβαλλοντική ζημιά σύμφωνα με τις επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις που ήταν διαθέσιμες κατά το χρόνο που έλαβε χώρα η εκπομπή ή η δραστηριότητα.

(6) Τα μέτρα που λαμβάνει η αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα εδάφια (3) και (4) του άρθρου 7 και τα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 9 ισχύουν υπό την επιφύλαξη της ευθύνης του φορέα εκμετάλλευσης δυνάμει του παρόντος Νόμου και των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καθώς και των εθνικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Καταλογισμός
δαπανών στις
περιπτώσεις
συντρέχουσας
ευθύνης.

12. Όπου υπάρχει συντρέχουσα ευθύνη περισσότερων προσώπων, γίνεται επιμερισμός των δαπανών που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, ιδίως μεταξύ του παραγωγού και του χρήστη ενός αγαθού.

Προθεσμία
ανάκτησης
κόστους.

13. Η αρμόδια αρχή δύναται να κινήσει διαδικασία ανάκτησης κόστους κατά του φορέα εκμετάλλευσης ή, ανάλογα με την περίπτωση, κατά τρίτου που προκάλεσε τη ζημιά ή την επικείμενη απειλή ζημιάς, σε σχέση με οποιαδήποτε μέτρα έλαβε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκαν τα μέτρα αυτά ή από την ημερομηνία που προσδιορίστηκε ο υπεύθυνος φορέας εκμετάλλευσης ή ο τρίτος, αν η ημερομηνία αυτή είναι μεταγενέστερη.

ανάληψη δράσης.

(α) Επιηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί από περιβαλλοντική ζημιά, ή

(β) έχει έννομο συμφέρον από τη λήψη απόφασης σχετικά με περιβαλλοντική ζημιά,

μπορεί να υποβάλει γραπτώς στην αρμόδια αρχή οποιοσδήποτε αιτιολογημένες παρατηρήσεις σχετικά με περιπτώσεις περιβαλλοντικής ζημιάς που έχουν υποπέσει στην αντίληψή του και να καλέσει την αρμόδια αρχή να αναλάβει δράση με βάση τον παρόντα Νόμο:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του εδαφίου αυτού, ο όρος «νομικό πρόσωπο» περιλαμβάνει οποιαδήποτε εταιρεία ή σωματείο, στο ιδρυτικό έγγραφο ή στο καταστατικό των οποίων ορίζεται ότι σκοπός της ίδρυσής τους είναι μεταξύ άλλων, η προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος.

(2) Αίτημα για ανάληψη δράσης με βάση το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου πρέπει να συνοδεύεται από τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία που να θεμελιώνουν τους ισχυρισμούς για κάθε περιβαλλοντική ζημιά.

(3) Εφόσον το αίτημα για ανάληψη δράσης και οι συνοδευτικές παρατηρήσεις αποδεικνύουν εύλογα ότι υπάρχει περιβαλλοντική ζημιά, η αρμόδια αρχή εξετάζει τις παρατηρήσεις αυτές καθώς και το αίτημα για ανάληψη δράσης και αποφασίζει εντός ευλόγου χρόνου, εφόσον δώσει τη δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο φορέα εκμετάλλευσης να γνωστοποιήσει εντός κατάλληλης προθεσμίας που τίθεται από την ίδια, τις απόψεις του όσον αφορά την αίτηση για ανάληψη δράσης και τις συνοδευτικές προς αυτήν

(4) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει το ταχύτερο δυνατό το πρόσωπο, το οποίο της υπέβαλε τις παρατηρήσεις, σχετικά με την απόφασή της να δεκτεί ή να απορρίψει το αίτημα για ανάληψη δράσης, και αιτιολογεί δεόντως την απόφασή της.

(5) Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση επικείμενης περιβαλλοντικής ζημιάς.

Χρηματοοικονομική
ασφάλεια.

15.-(1) Ο Υπουργός λαμβάνει μέτρα που να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μέσων και/ή αγορών χρηματοοικονομικής ασφάλειας εκ μέρους των κατάλληλων οικονομικών και χρηματοοικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών μηχανισμών σε περίπτωση αφερεγγυότητας, με στόχο να καταστεί δυνατή η χρήση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων από τους φορείς εκμετάλλευσης προκειμένου να καλύψουν τις ευθύνες τους με βάση τον παρόντα Νόμο.

(2) Για σκοπούς αποτελεσματικότερης εφαρμογής του εδαφίου (1), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση οποιωνδήποτε ζητημάτων που δε ρυθμίζονται από τις διατάξεις του εν λόγω εδαφίου.

Συνεργασία μεταξύ
των κρατών
μελών.

16.-(1) Εφόσον η περιβαλλοντική ζημιά επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει άλλο κράτος μέλος, η αρμόδια αρχή συνεργάζεται, μέσω, μεταξύ άλλων, της κατάλληλης ανταλλαγής πληροφοριών με την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους, ώστε να διασφαλιστεί η ανάληψη δράσης για την πρόληψη ή, εφόσον απαιτείται, την αποκατάσταση οποιασδήποτε τέτοιας περιβαλλοντικής ζημιάς.

(2) Όταν η περιβαλλοντική ζημιά προκύψει στο έδαφος της Δημοκρατίας, η αρμόδια αρχή παρέχει επαρκείς πληροφορίες στα

επηρεαζόμενα κράτη μέλη.

(3) Στην περίπτωση όπου εντοπίζεται στη Δημοκρατία ζημιά η οποία δεν προκλήθηκε στη Δημοκρατία, η αρμόδια αρχή μπορεί να αναφέρει το θέμα στην Επιτροπή και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και να διατυπώσει συστάσεις για τη λήψη μέτρων πρόληψης ή αποκατάστασης καθώς και να επιδιώξει την ανάκτηση των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε λόγω της λήψης μέτρων πρόληψης ή αποκατάστασης.

(4) Σε περίπτωση που εντοπίζεται σε άλλο κράτος μέλος ζημιά η οποία προκλήθηκε από φορέα εκμετάλλευσης λόγω δραστηριότητας που διεξάγει στη Δημοκρατία, και η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (3) του άρθρου 15 της Οδηγίας 2004/35/EK, ο εν λόγω φορέας εκμετάλλευσης οφείλει να αποδώσει στην εν λόγω αρμόδια αρχή τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε λόγω της λήψης μέτρων πρόληψης ή αποκατάστασης.

Νοείται ότι, στην περίπτωση αυτή, οι διατάξεις των άρθρων 8 και 11 εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Πρόσβαση στη
δικαιοσύνη.

17. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 14 θεωρείται ότι, έχουν συμφέροντα τα οποία δυνατό να επηρεάζονται από οποιαδήποτε απόφαση της αρμόδιας αρχής και μπορούν να ασκήσουν προσφυγή με βάση το άρθρο 146 του Συντάγματος κατά των αποφάσεων της αρμόδιας αρχής.

Επιβολή
διοικητικού
προστίμου.

18.-(1) Η αρμόδια αρχή, ανεξάρτητα από τυχόν αστική ή ποινική ευθύνη που καταλογίζεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο, έχει εξουσία επιβολής διοικητικού προστίμου που δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες λίρες (ΛΚ 200.000) σε οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο

συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των κανονισμών και διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτού. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, η αρμόδια αρχή δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες λίρες (ΛΚ 200.000) και επιπρόσθετα, για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης, η αρμόδια αρχή δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες λίρες (ΛΚ 5 000).

(2) Η αρμόδια αρχή, πριν εκδώσει την απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου, σύμφωνα με το εδάφιο (1), κοινοποιεί εγγράφως την πρόθεσή της προς διερεύνηση και επιβολή διοικητικού προστίμου σε οποιοδήποτε επηρεαζόμενο πρόσωπο και επισημαίνει τα δικαιώματα που παρέχονται στο πρόσωπο αυτό σύμφωνα με το εδάφιο (3).

(3) Πρόσωπο στο οποίο κοινοποιείται το έγγραφο που αναφέρεται στο εδάφιο (2), έχει το δικαίωμα εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την κοινοποίηση αυτή, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως και αν το επιθυμεί, προφορικά προς την αρμόδια αρχή:

Νοείται ότι, η πιο πάνω προθεσμία δύναται να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του προσώπου, σε περίπτωση κωλύματος ή άλλης εύλογης αιτίας έως και επτά επιπλέον μέρες.

(4) Η απόφαση της αρμόδιας αρχής για την επιβολή διοικητικού προστίμου είναι δεόντως αιτιολογημένη και κοινοποιείται εγγράφως στο επηρεαζόμενο πρόσωπο.

(5) Σε περίπτωση που η πράξη ή η παράλειψη νομικού

διοικητικού προστίμου, φέρει τόσο το νομικό πρόσωπο όσο και τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 21, υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.

(6) Σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης πληρωμής του διοικητικού προστίμου, το οποίο επιβλήθηκε δυνάμει του παρόντος άρθρου, η αρμόδια αρχή δύναται να λάβει δικαστικά μέτρα με σκοπό την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού ως αστικού χρέους οφειλόμενου στη Δημοκρατία.

Ιεραρχική
προσφυγή.

19.-(1) Στην περίπτωση επιβολής διοικητικού προστίμου σύμφωνα με το άρθρο 18, το επηρεαζόμενο πρόσωπο, μπορεί, εντός είκοσι μίας ημερών, να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή κατά της απόφασης της αρμόδιας αρχής στον Υπουργό.

(2) Ο Υπουργός εξετάζει αμέσως κάθε προσφυγή που ασκείται με βάση το εδάφιο (1), και αν σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση κρίνει ότι είναι αναγκαίο ή σκόπιμο, ακούει το επηρεαζόμενο πρόσωπο ή δίνει σε αυτόν την ευκαιρία να υποστηρίξει γραπτώς περαιτέρω τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή. Ο Υπουργός αποφασίζει για κάθε προσφυγή το ταχύτερο δυνατό και κοινοποιεί αμέσως την απόφασή του στο επηρεαζόμενο πρόσωπο.

(3) Ο Υπουργός δύναται να εκδώσει μια από τις ακόλουθες αποφάσεις:

(α) Να επικυρώσει την προσβληθείσα απόφαση.

(β) να ακυρώσει την προσβληθείσα απόφαση.

(γ) να τροποποιήσει την προσβληθείσα απόφαση.

(δ) να προβεί σε έκδοση νέας απόφασης, σε αντικατάσταση της προσβληθείσας.

Αδικήματα και
ποινές.

20. Κάθε πρόσωπο το οποίο-

- (α) αρνείται να λάβει ή παραλείπει να λάβει οποιοδήποτε προληπτικό μέτρο σε περίπτωση επικείμενης απειλής πρόκλησης περιβαλλοντικής ζημιάς, ή
- (β) αρνείται να λάβει ή παραλείπει να τηρήσει οποιαδήποτε μέτρα αποκατάστασης περιβαλλοντικής ζημιάς με βάση τον παρόντα Νόμο ή οποιουδήποτε κανονισμούς ή διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου, ή
- (γ) αρνείται ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε απόφαση της αρμόδιας αρχής που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος Νόμου,

είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες λίρες (ΛΚ 200.000) ή και στις αυτές δύο ποινές. Το Δικαστήριο δύναται ακόμη να διατάξει όπως ο φορέας εκμετάλλευσης επιβαρυνθεί και με το κόστος αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημιάς.

Αδικήματα από
εταιρεία.

21. Όταν αδίκημα που διαπράττεται με βάση το άρθρο 20, από νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, αποδειχθεί ότι έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση και τη συνεργασία ή ότι η διάπραξη του έχει διευκολυνθεί λόγω αμέλειας οποιουδήποτε διευθύνοντος συμβούλου, προέδρου, διευθυντή, γραμματέα, ή άλλου λειτουργού του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων, τόσο το πρόσωπο αυτό όσο και η ένωση προσώπων θεωρούνται ένοχοι

Εξουσίες αρμόδιας
αρχής να
διατάσσει ή να
απαγορεύει τη
λήψη μέτρων.

22.-(1) Η αρμόδια αρχή δύναται, για τις ανάγκες του παρόντος Νόμου, να λαμβάνει αποφάσεις με τις οποίες να διατάσσει τον άμεσο τερματισμό οποιασδήποτε ενέργειας ή λειτουργίας ή δραστηριότητας, να απαγορεύει την επανάληψη οποιασδήποτε τέτοιας ενέργειας, της λειτουργίας ή της δραστηριότητας και να διατάσσει τη λήψη οποιωνδήποτε άλλων μέτρων από τον υπεύθυνο φορέα εκμετάλλευσης ή από τρίτο, είναι απαραίτητα για την πρόληψη ή την εξάλειψη ή την ελαχιστοποίηση ζημιάς:

Νοείται ότι σε περίπτωση εγκαταστάσεων που αδειοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 8 του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου, τις εξουσίες αυτές ασκεί η αρχή που αδειοδοτεί την εγκατάσταση αυτή.

(2) Οι αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που λαμβάνονται με βάση το εδάφιο (1) αυτού, θα δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σε δύο ευρείας κυκλοφορίας εφημερίδες που κυκλοφορούν στη Δημοκρατία και στο διαδίκτυο.

Εξουσία
Υπουργού.

23. Ο Υπουργός, δύναται να καθορίζει, με διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ανάλογα με τη φύση της ζημιάς, ως αρμόδια αρχή, υπηρεσία ή υπηρεσίες, οργανισμό ή οργανισμούς άλλους από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Στο διάταγμα αυτό, ο Υπουργός δύναται να καθορίζει επίσης, αν η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενεργεί επίσης ως αρμόδια αρχή.

Έκδοση
κανονισμών.

24. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος, το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό

του παρόντος Νόμου.

Έκδοση
διατάγμάτων.

25. Ο Υπουργός δύναται, με διάταγμα, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να τροποποιεί ή να αντικαθιστά οποιαδήποτε από τα Παραρτήματα του παρόντος Νόμου.

Χρονικά όρια
εφαρμογής.

26. Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται:

(α) Σε ζημιά που προκλήθηκε από εκπομπή, γεγονός ή ατύχημα που έλαβε χώρα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου,

(β) σε ζημιά που προκλήθηκε από εκπομπή, γεγονός ή ατύχημα που λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, εφόσον η ζημιά οφείλεται σε συγκεκριμένη δραστηριότητα η οποία πραγματοποιήθηκε και έληξε πριν από την ημερομηνία αυτή,

(γ) σε περίπτωση ζημιάς για την οποία έχουν παρέλθει περισσότερο από 30 χρόνια αφότου έλαβε χώρα η εκπομπή, το γεγονός ή το ατύχημα που την προκάλεσαν.

Υποβολή έκθεσης
στην Επιτροπή.

27. Η αρμόδια αρχή μεριμνά, ώστε το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου του 2013 να ετοιμαστεί και να διαβιβαστεί έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την αποκτηθείσα, από την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, πείρα. Η έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα VI.

Παράρτημα VI.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

(Άρθρα 2, 6(1) και 10)

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

Το παρόν Παράρτημα θεσπίζει ένα κοινό πλαίσιο το οποίο πρέπει να τηρείται προκειμένου να επιλέγονται τα καταλληλότερα μέτρα για να εξασφαλίζεται η αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς.

1. Αποκατάσταση ζημιάς στα νερά ή στα προστατευόμενα είδη ή σε φυσικούς οικότοπους

Η αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιάς όσον αφορά τα νερά ή στα προστατευόμενα είδη ή τους φυσικούς οικότοπους, επιτυγχάνεται με την επαναφορά του περιβάλλοντος στην αρχική του κατάσταση μέσω πρωτογενούς, συμπληρωματικής και αντισταθμιστικής αποκατάστασης, όπου:

α) «πρωτογενής αποκατάσταση» σημαίνει κάθε μέτρο αποκατάστασης που έχει ως αποτέλεσμα την επαναφορά των φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών που υπέστησαν ζημιά στην ή προς την αρχική τους κατάσταση,

β) «συμπληρωματική αποκατάσταση» σημαίνει κάθε μέτρο αποκατάστασης που αναλαμβάνεται αναφορικά με τους φυσικούς πόρους και/ή υπηρεσίες, ως αντιστάθμισμα του γεγονότος ότι η πρωτογενής αποκατάσταση δεν έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη επανόρθωση των φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών που υπέστησαν ζημιά,

γ) «αντισταθμιστική αποκατάσταση» σημαίνει οποιαδήποτε δράση αναλαμβάνεται για να αντισταθμισθούν οι προσωρινές απώλειες φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την ημερομηνία της ζημιάς μέχρι την επίτευξη πλήρους αντιστάθμισματος από την προϋποκειμένη αποκατάσταση.

δ) «προσωρινές απώλειες» σημαίνει τις απώλειες οι οποίες οφείλονται στο γεγονός ότι οι φυσικοί πόροι και/ ή υπηρεσίες που υπέστησαν ζημιά δεν μπορούν να επιτελέσουν τις οικολογικές τους λειτουργίες ή να παρέχουν υπηρεσίες σε άλλους φυσικούς πόρους ή το κοινό μέχρι τα πρωτογενή ή τα συμπληρωματικά μέτρα αρχίσουν να παράγουν αποτέλεσμα. Δεν συνιστούν οικονομικό αντιστάθμισμα προς το κοινό.

Όταν η πρωτογενής αποκατάσταση δεν οδηγεί στην επαναφορά του περιβάλλοντος στην αρχική του κατάσταση, αναλαμβάνεται συμπληρωματική αποκατάσταση. Επιπλέον, αναλαμβάνεται αντισταθμιστική αποκατάσταση για αντιστάθμιση των προσωρινών απωλειών.

Η αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημιά όσον αφορά ζημιά στα νερά ή στα προστατευόμενα είδη ή σε φυσικούς οικότοπους, συνεπάγεται επίσης την εξάλειψη οποιουδήποτε σημαντικού κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία.

1.1.Στόχοι της αποκατάστασης

Στόχος της πρωτογενούς αποκατάστασης

1.1.1. Στόχος της πρωτογενούς αποκατάστασης είναι η επαναφορά των φυσικών πόρων και/ ή υπηρεσιών που υπέστησαν ζημιά στην αρχική τους κατάσταση ή προς αυτήν.

Στόχος της συμπληρωματικής αποκατάστασης

1.1.2. Εφόσον οι φυσικοί πόροι και/ ή υπηρεσίες που υπέστησαν ζημιά δεν επανέρχονται στην αρχική τους κατάσταση, τότε επιχειρείται συμπληρωματική αποκατάσταση. Στόχος της συμπληρωματικής αποκατάστασης είναι η παροχή φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών, ενδεχομένως και σε διαφορετική τοποθεσία, παρεμφερούς επιπέδου με εκείνους που θα παρείχοντο αν η τοποθεσία που υπέστη τη βλάβη είχε επανέλθει στην αρχική της κατάσταση. Εφόσον είναι

γεωγραφικά με την τοποθεσία που υπέστη ζημιά, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα του πληθυσμού που επηρεάστηκε.

Στόχος της αντισταθμιστικής αποκατάστασης

1.1.3. Επιχειρείται αντισταθμιστική αποκατάσταση ως αντιστάθμισμα της προσωρινής απώλειας φυσικών πόρων και υπηρεσιών έως ότου επιτευχθεί η ανάκαμψη. Η αντιστάθμιση αυτή συνίσταται σε συμπληρωματικές βελτιώσεις των προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών ή των νερών, είτε στην τοποθεσία που υπέστη ζημιά είτε σε διαφορετική τοποθεσία. Δεν περιλαμβάνει οικονομικό αντιστάθμισμα σε μέλη του κοινού.

1.2. Προσδιορισμός μέτρων αποκατάστασης

Προσδιορισμός μέτρων πρωτογενούς αποκατάστασης

1.2.1. Εξετάζονται οι δυνατότητες για δράσεις άμεσης επαναφοράς των φυσικών πόρων και των υπηρεσιών στην αρχική τους κατάσταση με ταχύτερο ρυθμό ή μέσω φυσικής ανάκαμψης.

Προσδιορισμός μέτρων συμπληρωματικής και αντισταθμιστικής αποκατάστασης

1.2.2 Κατά τον καθορισμό της κλίμακας των μέτρων συμπληρωματικής και αντισταθμιστικής αποκατάστασης, εξετάζεται πρώτα η χρήση προσεγγίσεων στάθμισης της ισοδυναμίας ανά πόρο ή ανά υπηρεσία. Στο πλαίσιο αυτών των προσεγγίσεων, εξετάζεται πρώτα η δυνατότητα δράσεων που παρέχουν φυσικούς πόρους και/ή υπηρεσίες ιδίου τύπου, ποιότητας και ποσότητας με τους πόρους και τις υπηρεσίες που υπέστησαν ζημιά. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, παρέχονται εναλλακτικοί φυσικοί πόροι και/ή εναλλακτικές υπηρεσίες. Για παράδειγμα, η μείωση της ποιότητας θα μπορούσε να αντιστάθμισθεί με αύξηση της ποσότητας των μέτρων αποκατάστασης.

ισοδυναμίας ανά πόρο ή ανά υπηρεσία, χρησιμοποιούνται εναλλακτικές τεχνικές αποτίμησης. Η αρμόδια αρχή μπορεί να υποδεικνύει τη μέθοδο, π.χ. της οικονομικής αποτίμησης, προκειμένου να καθορισθεί η εμβέλεια των απαραίτητων μέτρων συμπληρωματικής και αντισταθμιστικής αποκατάστασης. Αν η αποτίμηση των πόρων που απωλέσθηκαν και/ή υπηρεσιών είναι δυνατή αλλά η αποτίμηση των φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών αποκατάστασης δεν μπορεί να γίνει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα ή με εύλογο κόστος, τότε η αρμόδια αρχή μπορεί να επιλέγει μέτρα αποκατάστασης το κόστος των οποίων είναι ισοδύναμο προς την εκτιμώμενη οικονομική αξία των φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών που απωλέσθηκαν.

Τα μέτρα συμπληρωματικής και αντισταθμιστικής αποκατάστασης θα πρέπει να σχεδιάζονται με τρόπον ώστε να επιτρέπουν σε πρόσθετους φυσικούς πόρους και/ή υπηρεσίες να εκφράζουν χρονικές προτιμήσεις και τα χρονικά χαρακτηριστικά των μέτρων αποκατάστασης. Για παράδειγμα, όσο μεγαλύτερη είναι η χρονική περίοδος μέχρι την επαναφορά στην αρχική κατάσταση τόσο μεγαλύτερο είναι το ποσό των μέτρων αντισταθμιστικής αποκατάστασης που θα αναληφθούν, εφόσον τα άλλα δεδομένα είναι ίδια.

1.3. Επιλογή των δυνατοτήτων αποκατάστασης

1.3.1. Οι εύλογες επιλογές αποκατάστασης θα πρέπει να αξιολογούνται σύμφωνα με τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνολογίες με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- την επίπτωση κάθε επιλογής στη δημόσια υγεία και ασφάλεια,

- το κόστος υλοποίησης της επιλογής,

- την πιθανότητα επιτυχίας κάθε επιλογής,

- το βαθμό στον οποίο κάθε επιλογή συμβάλλει στην πρόληψη περαιτέρω ζημιών και την αποφυγή παράπλευρων ζημιών λόγω της υλοποίησής της,

-το βαθμό στον οποίο κάθε επιλογή ευνοεί κάθε συνιστώσα του φυσικού πόρου και/ή της υπηρεσίας,

-το βαθμό στον οποίο κάθε επιλογή λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένες κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές ανησυχίες και άλλους παράγοντες που σχετίζονται με την περιοχή,

-το χρόνο που χρειάζεται για να καταστεί αποτελεσματική η αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς,

-το βαθμό στον οποίο κάθε επιλογή επιτυγχάνει την αποκατάσταση της τοποθεσίας της περιβαλλοντικής ζημιάς,

-τη γεωγραφική σχέση με την τοποθεσία που υπέστη ζημιά.

1.3.2 Κατά την αξιολόγηση των διαφόρων δυνατοτήτων αποκατάστασης, μπορούν να επιλέγονται μέτρα πρωτογενούς αποκατάστασης που δεν οδηγούν στην πλήρη επαναφορά των νερών, των προστατευόμενων ειδών ή φυσικών οικοτόπων που υπέστησαν ζημιά στην αρχική τους κατάσταση ή που οδηγούν σε αυτήν με βραδύτερο ρυθμό. Η απόφαση αυτή μπορεί να λαμβάνεται μόνον αν οι φυσικοί πόροι και/ή οι υπηρεσίες που χάνονται στην αρχική τοποθεσία εξαιτίας αυτής της απόφασης, αντισταθμίζονται με αύξηση των συμπληρωματικών ή αντισταθμιστικών δράσεων για την παροχή αντίστοιχου επιπέδου φυσικών πόρων και/ή υπηρεσιών με αυτές που υπήρχαν. Αυτό θα συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν οι ισοδύναμοι φυσικοί πόροι και/ή υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται αλλού με μικρότερο κόστος. Τα εν λόγω πρόσθετα μέτρα αποκατάστασης καθορίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο τμήμα 1.2.2.

1.3.3 Παρά τους κανόνες του τμήματος 1.3.2. και σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 10, η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει ότι δε θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα αποκατάστασης, αν:

κανένας σημαντικός κίνδυνος αρνητικών επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία, τα νερά ή τα προστατευόμενα είδη και τους φυσικούς οικοτόπους, και

β) το κόστος των μέτρων αποκατάστασης που θα πρέπει να ληφθούν για να επιτευχθεί η επαναφορά της αρχικής κατάστασης ή παρόμοιας θα ήταν δυσανάλογο προς τα περιβαλλοντικά οφέλη που θα προκύψουν.

2. Αποκατάσταση της ρύπανσης του εδάφους

Λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθεί, τουλάχιστον, ότι οι συγκεκριμένοι ρύποι απομακρύνονται, ελέγχονται, περιορίζονται ή μειώνονται, ώστε το έδαφος που ρυπάνθηκε, λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας χρήσης του ή της εγκεκριμένης μελλοντικής χρήσης του κατά τη στιγμή που επήλθε η ζημιά, να μη δημιουργεί πλέον σημαντικό κίνδυνο αρνητικών επιπτώσεων για την ανθρώπινη υγεία. Η παρουσία των κινδύνων αυτών εκτιμάται με διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου που λαμβάνουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία του εδάφους, τον τύπο και τη συγκέντρωση των επιβλαβών ουσιών, παρασκευασμάτων, οργανισμών ή μικροοργανισμών, τον κίνδυνο και την πιθανότητα διασποράς τους. Η χρήση διαπιστώνεται με βάση τις ρυθμίσεις για τη χρήση της γης ή άλλες σχετικές ρυθμίσεις που ίσχυαν, ενδεχομένως, όταν επήλθε η ρύπανση.

Αν αλλάξει η χρήση του εδάφους, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να προληφθεί κάθε κίνδυνος αρνητικών επιπτώσεων για την ανθρώπινη υγεία.

Αν δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τη χρήση του εδάφους ή άλλες σχετικές ρυθμίσεις, η φύση της σχετικής περιοχής όπου συνέβη η ζημιά καθορίζει τη χρήση της συγκεκριμένης περιοχής, λαμβανομένης υπόψη της προβλεπόμενης ανάπτυξής της.

Εξετάζεται η δυνατότητα φυσικής ανάκαμψης, δηλαδή μιας επιλογής που δεν απαιτεί άμεση ανθρώπινη επέμβαση κατά τη διαδικασία αποκατάστασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κριτήρια αναφερόμενα στο Άρθρο 2

1. Η σημασία οποιασδήποτε ζημιάς η οποία έχει δυσμενείς συνέπειες για την επίτευξη ή τη συντήρηση της ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης οικοτόπων ή ειδών πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την κατάσταση διατήρησης κατά τη στιγμή που επήλθε η ζημιά, τις υπηρεσίες που παρέχουν και την ικανότητά τους για φυσική αναγέννηση. Οι σημαντικά δυσμενείς μεταβολές σε σχέση με την αρχική κατάσταση θα πρέπει να καθορίζονται με βάση μετρήσιμα δεδομένα, όπως:

-αριθμός ατόμων, πυκνότητά τους ή καλυπτόμενη περιοχή,

-ρόλος των συγκεκριμένων ατόμων ή της περιοχής που επηρεάστηκε σε σχέση με τη διατήρηση του είδους ή του οικοτόπου και τη σπανιότητα του είδους ή του οικοτόπου (όπως εκτιμάται σε τοπικό, περιφερειακό και ανώτερο επίπεδο, περιλαμβανομένου του Κοινοτικού),

-ικανότητα πολλαπλασιασμού του είδους (σύμφωνα με τις τάσεις εξέλιξης του συγκεκριμένου είδους ή πληθυσμού), η βιωσιμότητά του ή η ικανότητα του οικοτόπου για φυσική αναγέννηση (σύμφωνα με τις τάσεις εξέλιξης του χαρακτηριστικού του είδους ή των πληθυσμών του),

-ικανότητα σύντομης ανάκαμψης του είδους ή του οικοτόπου μετά τη ζημιά, χωρίς άλλη παρέμβαση πέραν των ενισχυμένων μέτρων προστασίας, σε κατάσταση η οποία θα οδηγήσει, αποκλειστικά λόγω της εξέλιξης του είδους ή του οικοτόπου, σε κατάσταση που θεωρείται ως ισοδύναμη ή ανώτερη της αρχικής.

2. Ζημιά με αποδεδειγμένη επίπτωση στην ανθρώπινη υγεία πρέπει να χαρακτηρίζεται ως σημαντική.

3. Οι ακόλουθες ζημιές δεν πρέπει να χαρακτηρίζονται ως σημαντικές:

κανονικές για το συγκεκριμένο οικοτόπο ή είδος,

-αρνητικές διακυμάνσεις οφειλόμενες σε φυσικά αίτια ή σε παρέμβαση σχετική με τη συνήθη διαχείριση των τοποθεσιών, όπως ορίζεται στα μητρώα οικοτόπων ή τα έγγραφα στόχων ή όπως διεξαγόταν προηγουμένως από τους ιδιοκτήτες ή τους φορείς εκμετάλλευσης,

-ζημιά ειδών ή οικοτόπων που είναι βέβαιο ότι θα ανακάμψουν, σύντομα και χωρίς παρέμβαση, είτε στην αρχική κατάσταση είτε σε κατάσταση η οποία θα οδηγήσει, αποκλειστικά λόγω της εξέλιξης του είδους ή του οικοτόπου, σε κατάσταση που θεωρείται ως ισοδύναμη ή ανώτερη της αρχικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 11(5)(α)

1. Λειτουργία εγκαταστάσεων που προϋποθέτουν άδεια σύμφωνα με τον περί της Ολοκληρωμένης Πρόληψης και Ελέγχου της Ρύπανσης Νόμο όπως 56(Ι) του 2003
15(Ι) του 2006. απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του εν λόγω Νόμου, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για έρευνα, ανάπτυξη και δοκιμές νέων προϊόντων και διεργασιών.

2. Διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, μεταφοράς, ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων και των επικινδύνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας ανάλογων διαδικασιών καθώς και της συνεχής μέριμνας για τους χώρους διάθεσης, που προϋποθέτουν άδεια ή καταχώρηση σύμφωνα με τον περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων Νόμο και τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο.

215(Ι) του 2002
196(Ι) του 2004
162(Ι) του 2005
17(Ι) του 2006.

32(Ι) του 2002
133(Ι) του 2003
159(Ι) του 2005
48(Ι) του 2006.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διάθεση σε χώρους υγειονομικής ταφής σύμφωνα με τους περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Χώροι Υγειονομικής Ταφής) Κανονισμούς και τη λειτουργία μονάδων αποτέφρωσης σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Αποτέφρωση Αποβλήτων) Κανονισμούς.

Επίσημη
Εφημερίδα:
Παράρτημα Τρίτο
(Ι):
11.7.2003.

Επίσημη
Εφημερίδα
Παράρτημα Τρίτο
(Ι):
11.4.2003.

Για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, οι πιο πάνω δραστηριότητες δεν περιλαμβάνουν τη χρήση, για γεωργικούς σκοπούς, ιλύος καθαρισμού λυμάτων από σταθμούς επεξεργασίας αστικών αποβλήτων που έχει υιοθετεί επεξεργασία σύμφωνα με εγκεκριμένο πρότυπο.

3. Όλες οι απορρίψεις σε εσωτερικά επιφανειακά νερά, για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη άδεια σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμο και τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Ρύπανση από Ορισμένες Επικίνδυνες Ουσίες) Κανονισμούς για ρύπανση που προκαλείται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες που απορρίπτονται στο υδάτινο περιβάλλον.

106(Ι) του 2002

160(Ι) του 2005

76(Ι) του 2006

22 (Ι) του 2007.

Επίσημη

Εφημερίδα

Παράρτημα Τρίτο

(Ι):

25.10.2002

4. Όλες οι απορρίψεις ουσιών σε υπόγεια νερά για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη άδεια σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμο και τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Επικίνδυνων Ουσιών σε Υπόγεια Νερά) Κανονισμούς για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες.

Επίσημη

Εφημερίδα

Παράρτημα Τρίτο

(Ι):

25.10.2002

5. Η απόρριψη ή διοχέτευση ρυπαντών σε επιφανειακά ή υπόγεια νερά για την οποία απαιτείται άδεια, εξουσιοδότηση ή καταχώρηση, σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο.

13(Ι) του 2004.

6. Άντληση και κατακράτηση νερού που υπόκειται σε προηγούμενη εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο.

7. Παραγωγή, χρήση, αποθήκευση, κατεργασία, ταφή, απελευθέρωση στο περιβάλλον και μεταφορά εντός της περιμέτρου της επιχείρησης:

α) επικίνδυνων ουσιών, όπως ορίζονται στον περί Επικίνδυνων Ουσιών Νόμο

199 του 1991
27(Ι) του 1997
81(Ι) του 2002
194(Ι) του 2004.

και στους περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Σήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμούς όπως εκάστοτε τροποποιούνται,

Επίσημη
Εφημερίδα
Παράρτημα Τρίτο
(Ι):
01.07.2005.

β) επικίνδυνων παρασκευασμάτων, όπως ορίζονται στον περί Επικίνδυνων Ουσιών Νόμο και στους περί Επικίνδυνων Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση των Επικίνδυνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμούς όπως εκάστοτε τροποποιούνται,

1(Ι) του 1993
117(Ι) του 2004.

γ) φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όπως ορίζονται στον περί Γεωργικών Φαρμάκων Νόμο σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων,

72(Ι) του 2004.

δ) βιοκτόνων προϊόντων, όπως ορίζονται στον περί Βιοκτόνων Νόμο για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά.

131(Ι) του 2004.

8. Μεταφορές οδικώς, μέσω των εσωτερικών πλωτών οδών, θαλασσίως ή εναερίως επικινδύνων ή ρυπογόνων εμπορευμάτων, όπως αυτά ορίζονται στον περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Κοινοτικό Σύστημα Παρακολούθησης και Ενημέρωσης Σχετικά με την Κυκλοφορία Πλοίων) Νόμο.

187(Ι) του 2002
85(Ι) του 2007.

9. Λειτουργία εγκαταστάσεων που προϋποθέτουν άδεια σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμο σχετικά με την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όσον αφορά την εκπομπή στον αέρα οποιασδήποτε από τις ρυπογόνες ουσίες που καλύπτονται από τον προαναφερόμενο νόμο.

15(Ι) του 2004.

10. Οποιαδήποτε περιορισμένη χρήση, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, γενετικά τροποποιημένων μικροοργανισμών όπως ορίζονται στον περί Γενετικά Τροποποιημένων Μικροοργανισμών (Κατά την Περιορισμένη Χρήση) Νόμο του 2004 για την περιορισμένη χρήση γενετικά τροποποιημένων μικροοργανισμών.

160(Ι) του 2003.

11. Οποιαδήποτε σκόπιμη ελευθέρωση στο περιβάλλον, μεταφορά και διάθεση στην αγορά γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, όπως ορίζονται στον περί Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (Ελευθέρωση στο Περιβάλλον) Νόμο.

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 30,
6.2.1993, σ. 1.

12. Διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων εντός, προς ή έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την οποία απαιτείται άδεια ή η οποία απαγορεύεται κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 259/93 του Συμβουλίου, της 1^{ης} Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδο τους, όπως εκάστοτε τροποποιείται.

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 102,
11.4.06, σ.15.

13. Διαχείριση εξορυκτικών αποβλήτων σύμφωνα με την Οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15^{ης} Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Διεθνείς Συμβάσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 4(1)

1. Διεθνής Σύμβαση για την Αστική Ευθύνη για ζημιές από ρύπανση με πετρέλαιο του 1969 και τα σχετικά Πρωτόκολλα αυτής του 1976 και 1992 η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 29 Νοεμβρίου 1969 και η οποία κυρώθηκε με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Αστικής Ευθύνης για Ζημιές από Ρύπανση με Πετρέλαιο του 1969 και των σχετικών Πρωτοκόλλων αυτής του 1976 και 1992 (Κυρωτικούς) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο.

63 του 1989

185 του 1991

14(III) του 1997

47(III) του 2005.

2. Διεθνής Σύμβαση για την ίδρυση Διεθνούς Ταμείου για την αποκατάσταση ζημιών από τη ρύπανση πετρελαίου του 1971 και τα Πρωτόκολλα αυτής του 1976 και 1992, που κυρώθηκαν με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί ίδρυσης Διεθνούς Ταμείου Αποζημιώσεως για Ζημιές από Ρύπανση με Πετρέλαιο του 1971 και των Πρωτοκόλλων αυτής του 1976 και 1992 (Κυρωτικούς) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο.

109(III) του 1989

15(III) του 1997.

3. Διεθνής Σύμβαση για την Αστική Ευθύνη για ζημιές οφειλόμενες στη ρύπανση από καύσιμα δεξαμενής πλοίων, η οποία υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 23 Μαρτίου 2001 και η οποία κυρώθηκε με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Αστικής Ευθύνης για Ζημιά που Προκαλείται από τη Ρύπανση Καυσίμων Δεξαμενής Πλοίων του 2001 (Κυρωτικό) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο.

19(III) του 2004.

4. Διεθνής Σύμβαση περί Ευθύνης και Αποζημίωσης για ζημιά σε σχέση με τη Θαλάσσια Μεταφορά Επικίνδυνων και Τοξικών Ουσιών, η οποία υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 3 Μαΐου 1996 και η οποία κυρώθηκε με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Αστικής Ευθύνης και Αποζημίωσης για Ζημιά σε Σχέση με τη Θαλάσσια Μεταφορά Επικίνδυνων και Επιβλαβών Ουσιών του

21(III) του 2004.

1996 (Κυρωτικό) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο.

5. Σύμβαση της 10ης Οκτωβρίου 1989 περί αστικής ευθύνης για τις ζημιές που προκαλούνται κατά τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων οδικώς, σιδηροδρομικώς και με σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V**Διεθνείς Συμβάσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 4(4)**

1. Σύμβαση των Παρισίων της 29ης Ιουλίου 1960 σχετικά με την ευθύνη τρίτων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας και Συμπληρωματική Σύμβαση των Βρυξελλών της 31ης Ιανουαρίου 1963.
2. Σύμβαση της Βιέννης της 21ης Μαΐου 1963 σχετικά με την αστική ευθύνη για πυρηνικές καταστροφές.
3. Σύμβαση της 12ης Σεπτεμβρίου 1997 σχετικά με τις συμπληρωματικές αποζημιώσεις για πυρηνικές καταστροφές.
4. Κοινό Πρωτόκολλο της 21ης Σεπτεμβρίου 1988 σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης της Βιέννης και της Σύμβασης των Παρισίων.
5. Σύμβαση των Βρυξελλών της 17ης Δεκεμβρίου 1971 για την αστική ευθύνη στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών πυρηνικών υλών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI**Πληροφορίες και στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 27 (1)**

Οι εκθέσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 27 περιλαμβάνουν κατάλογο των περιπτώσεων περιβαλλοντικής ζημιάς και των περιπτώσεων αστικής ευθύνης σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, οι οποίες συνοδεύονται, για κάθε περίπτωση, από τις ακόλουθες πληροφορίες και στοιχεία:

1. Είδος της περιβαλλοντικής ζημιάς, ημερομηνία κατά την οποία επήλθε και/ή ανακαλύφθηκε η ζημιά και ημερομηνία κατά την οποία κινήθηκαν οι διαδικασίες σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.
2. Κωδικός ταξινόμησης της δραστηριότητας του υπεύθυνου νομικού προσώπου ή προσώπων. Ο κωδικός που χρησιμοποιείται είναι ο Κώδικας Ονοματολογίας NACE που περιλαμβάνεται στον Κοινοτικό Κανονισμό 3037/90/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 1990 για τη στατιστική ονοματολογία των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, όπως εκάστοτε τροποποιείται.
3. Κατά πόσον κινήθηκε διαδικασία προσφυγής είτε εκ μέρους των υπευθύνων μερών είτε εκ μέρους προσώπων που έχουν προς τούτο έννομο συμφέρον, διευκρινίζοντας το είδος των αιτητών και το αποτέλεσμα της διαδικασίας.
4. Αποτέλεσμα της διαδικασίας αποκατάστασης.
5. Ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας.

Στις εκθέσεις περιλαμβάνεται οποιαδήποτε άλλη πληροφορία και στοιχείο κρίνεται χρήσιμο ώστε να καθίσταται δυνατή η ορθή

αξιολόγηση της εφαρμογής του παρόντος Νόμου, όπως:

α) Κόστα που συνεπάγονται τα μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης, όπως ορίζονται στα άρθρα 8 και 11 του παρόντος Νόμου:

-το οποίο καταβλήθηκε άμεσα, από τα υπεύθυνα μέρη, όταν είναι διαθέσιμη η πληροφορία αυτή,

-το οποίο ανακτήθηκε εκ των υστέρων από τα υπεύθυνα μέρη,

-το οποίο δεν έχει ανακτηθεί, από τα υπεύθυνα μέρη, διευκρινίζοντας τους λόγους μη ανάκτησης.

β) Αποτελέσματα των δράσεων προώθησης και της εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής ασφάλειας που χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

γ) Εκτίμηση των πρόσθετων διοικητικών εξόδων που επιβαρύνουν ετησίως τη δημόσια διοίκηση για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των διοικητικών δομών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή και την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος Νόμου.